

Siunissami aammik akuluiartittartut sappinngisamik amerlanersaat Nunanitsinni isumagineqartarnissaat pillugu qanoq iliuusissamik pilersaarummik Naalakkersuisut suliareqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangigassaattut siunnersuut. Qanoq iliuusissamik pilersaarut Inatsisartunut kingusinnerpaamik UPA 2015-imisaqqummiunneqartariaqarpoq.

(Inatsisartunut ilaasortaq / Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)."

Akissut oqaaseqaataasoq

(Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeernera

Aammik akuluiartittarnerup nunatsinnit tiguneqarnissaa pillugu qanoq iliuusissamik suliqarnissaq inatsisartunut ilaasortap siunnersuutigisaanut assorsuaq qujavunga.

Aammik akuluiartinneq tassaavoq tartut suliunnaaraangata iliuuseqarnikkut katsorsaaneq, tartut suliunnaarnerat ima ilungersunartigisarluni napparsimasup eqqagassat nalinginnaasumik tartutigut anisinneqartartut peersinnaajunnaartarlugit. Tartut suliunnaarnerat assigiinngitsorpassuarnik peqquteqarsinnaasarloq aamma meeqqat inersimasut utoqqaallu eqqorneqarsinnaallutik. Inuit ilaannut tartut suliunnaarnerat tartutigut nappaateqvinnermik peqquteqartarloq kisianni tartut suliunnaarnerat nappaatip allap nassataatut takussaasarloq assersuutigalugu sukkornermi.

Tartut suliunnaarnerat nutaanik tartuliinikkuttaaq katsorsarneqarsinnaasarloq napparsimasullu amerlasuut aamminnik akuluiartittartut nutaanik tartulerneqarnissaminut utaqqillutik. Nunatsinni katillugit inuit 5 nutaanik tartulerneqarsimapput. Ilaatigut najukkaminni nakkutigineqartarput aammalu Dronningip Ingridip Napparsimavissuani tartut nappaataannut nakorsamit immikkut ilisimasalimmit nakkutigineqartarlutik.

Aammik akuluiaasarnerit assigiinngitsut marluupput, nassap ameraasaagut akuluiaaneq (akuluiaaneq-P), taavalu aakkut akuluiaaneq (akuluiaaneq-H).

Akuluaaneq-P ukiorpassuanngorput Nunatsinnit tiguneqarmalli. Katsorsaaneq taanna Rigshospitalimi suliariitinnikkut aallarnerneqartarloq, sullulinnguaq nassat iluanut ikkunneqartarluni. Tamatuma kingunitsianngua napparsimasoq nammineq akuluiaaneq-P atorlugu imminut suliarisarnissaminut sungiusarneqalertarloq. Sungiusarneqareernerup kingorna akuluiaaneq-P najugaqarfimmi ingerlanneqarsinnaalertarloq, napparsimasup sumi najugaqarnera apeqqutaatinngu. Napparsimasoq najukkamini imaluunniit peqqissaaveqarfimmi/nunap immikkoortuani napparsimavimmi qaninnerpaami misissorneqartarloq aammalu Dronning Ingridip Napparsimavissuani tartut nappaataannut nakorsamit immikkut ilisimasalimmit misissorneqartarluni. Akuluiaaneq-P nammineq angerlarsimaffimmi ingerlanneqarsinnaanera pissutigalugu nunatsinnit tigunera tartuminnik suliunnaartoorsimasunut neqeroorut assut pitsanngoriaataasimavoq.

Napparsimasut ilaannut akuluaaneq-P naammaginartumik katsorsaanerusanngilaq, taakkulu akuluaaneq-H-mik katsorsarneqartariaqartarlutik. Akuluaaneq-H ullumikkut Nunatsinni neqeroorutigineqarsinnaanngilaq. Akuluaaneq-H atorlugu aak toqqaannartumik akuluarneqartarpooq sullulinguakkut taqqat ilaannut atajuartussatut ikkussakkut. Tamanna sapaatip akunneranut 3-riarluni pigajuttarpooq.

Tartuluttut 15-16 Nunatsinni akuluaaneq-P atorlugu katsorsarneqarput napparsimasullu 3 Danmarkimi akuluaaneq-H atorlugu katsorsarneqarlutik.

Akuluaaneq-H nunatsinnit tiguneqassagaluarpat Dronning Ingridip Napparsimavissuani aammik akuluaasarfimmuit tamanna pissagaluarpoq. Akuluaaneq-H-p nunatsinnit tiguneqarnissaanut makku pigereerneqartariaqassapput:

1. suliamik ilisimasallit akuluaaneq-H-mik immikkut ilisimasallit (nakorsaq immikkut ilisimasalik/ peqqissaasut immikkut ilisimasallit) atajuartumik najuuttarnissaat,
2. illutigut atortutigullu avatangiisit pigineqarnerat,
3. sulisut katsorsaariaatsimi tassani immikkut ittumi sungiussisimasut sulisarnissaat attatiinnarumallugu napparsimasut naammattut tunngavigalugit,
4. sulisut aamma atortut atajuartumik nutarsarneqartarnissaat katsorsaanerup qallunaat / nunani tamalaani pitsaassuserititaannik malinaajuarnissaa qulakteerniarlugu.

Bornholmimi akuluaaneq-H-mik afdelingiliornissamut atatillugu naatsorsuinerit takutippaat napparsimasut ikinnerpaamik 8-usariaqartut suliatigut avatangiisit atajuarsinnaasut pilersissagaanni kiisalu aamma aningaasatigut sulisutigullu iluaqtiginnineq sapinngisamik pitsaanerpaaq qularnaassagaanni.

Nakorsamit immikkut ilisimasalimmit ima nalilerneqarpoq akuluaaneq-H-p maannakkut nunatsinnit tiguneqarnissaa suliatigut illersorneqarsinnaanngitsoq, napparsimasut 3-innaagallartillugit suliatigut pitsaassuserititaq attanneqarsinnaassanngimmat.

Aammik akuluaanerup-H-p nunatsinnit tiguneqarnissaa ukiorpassuarni politikerininngaanniit aamma peqqinnissaqarfimminngaanniit kissaatigineqarsimavoq. Peqqissutsimut Pitsaaliuinermullu Aqutsisoqarfiup aammik akuluaasarnermi ineriartorneq ataavartumik malittarivaa aamma nunatsinnit tiguneqarnissaa eqqarsaatigalugu piviusunngortissinnaanera pilerinassusialu pillugit periafissanik nutaanik takkuttoqartarnersoq aamma malittaralugu. Naalakkersuisut isumaqarput suliaqarfik taanna qanoq iliuuseqarnissamik pilersaarummik pisariaqartitsinngitsoq suliaqarfik qanumut malittarineqareermat.

Tamakku tunngavigalugit Naalakkersuisut innersuussutigaat siunnersuut itigartinneqassasoq.